

Havendam 15

“Inde Waalse Noot”

Rijksmonument sinds 1966

“Pand met lijstgevel met (XIXc) twee vensterassen breed. Geprofileerde houten venster omlijstingen. Gietijzeren stoephek met hardstenen palen. Ouder pand met schilddak”.

Het pand is volgens het jaartal op de fries gebouwd in 1780. Het pand draagt de naam “inde Waalse Noot”. Het verhaal gaat dat er in vroegere jaren een zgn. Waalse noot in de tuin zou hebben gestaan. Toen deze omstreeks 1920 dood ging heeft men op die plaats een zgn. Okkernoot geplant. Of de verklaring van de naam “Inde Waalse Noot” historisch juist is, is geen bevestiging gevonden.

De oudst gevonden eigenaar is Jan Scholte, het perceel wordt aangeduid als Noorddorp huis, schuur en erf. Sectie A no. 210.

Omstreeks 1835 is het pand in eigendom van Poulina Wilhelmina Korne, zij is de echtgenote van S. Beson. Waarschijnlijk is in het pand een café of herberg gevestigd.

Volgens de onderstaande advertentie wordt opgeroepen zij die iets schuldig of verschuldigd zijn aan de overleden bewoner van het pand Bart van Opheusden. Het gaat hier over de ca. 1788 in Dordrecht geboren Lambertus van Opheusden, herbergier die op 29 oktober 1831 (akte 122) in Oud- Beijerland is overleden, weduwnaar van Nees van der Wilt.

Al wie iets te vorderen heeft van of verschuldigd is aan den Boedel en Nalatenschap van wijlen BART VAN OPHEUSDEN, in leven Kastelein, gewoond hebbende en overleden te Oud-Beijerland, gelieve daarvan ten spoedigste opgave of betaling te doen aan den Notaris LOS, te Nieuw-Beijerland.

Advertentie Rotterdamsche Courant van 24 mei 1832.

Dan komt in het pand als eigenaar de op 20 oktober 1794 in Westmaas geboren logementhouder Baldus van Dijk. Hij woont hier met zijn 2e echtgenote, de op 18 november 1808 in Rotterdam geboren Martina Zappeij, met wie hij op 29 september 1836 (akte 21) als weduwnaar (van Maria Post, overleden op 15 maart 1836 (akte 34) is getrouwd. In het bevolkingsregister wordt als geboortedatum van Martine Zappeij genoemd 11 mei 1808. Maar in de huwelijksbijlage is vermeld 18 november 1808.

Zij wonen hier met hun kinderen:

Jan Baldus	geboren 7 oktober	1836 (akte 125).
Johan Christiaan	geboren 14 oktober	1837 (akte 126).
Beatrix Christina Maria	geboren 14 november	1838 (akte 153)

Er zijn op dat moment twee inwonende dienstbodes: de 20 jarige Maria de Reus en de 14 jarige Neeltje van der Laan.

Het huisadres is Havendam wijk F 393.

Volgens het bevolkingsregister van 1845-1850 zijn er nog twee kinderen geboren:

Christina Janette	geboren 13 februari	1840 (akte 19).
Johanna Charlotte	geboren 7 april	1841 (akte 58)

Baldus van Dijk overlijdt op 30 juli 1841 (akte 65), waarschijnlijk is er geen boedelscheiding want in het Kadaster staat als eigenaar "weduwe en kinderen".

In het bevolkingsregister staat later Martina Zappeij geregistreerd als logementhoudster en de inwonende dienstbodes Elizabeth van Dam uit Numansdorp, Antje van Dijk en de in 1819 geboren Pietertje van der Sijde. Elizabeth van Dam vertrekt in 1843.

Volgens het bevolkingsregister van 1860-1875 woont Martina Zappeij, nu aangeduid als herbergierster, hier samen met haar zoon, de arbeider Johan Christiaan (1837). In een woning aan de achterzijde woont dochter Beatrix Christina Maria van Dijk (1838) met haar echtgenoot de op 18 januari 1834 (akte 204) in Haarlem geboren gasfitter Hendrik van Norde, met wie zij op 28 december 1861 (akte 40) is getrouwd.

Hendrik van Norde woont sinds 30 juni 1861 in Oud-Beijerland. Waarschijnlijk is hij betrokken bij de aanleg van de buizen voor het gasbedrijf welke toen in Oud-Beijerland werd aangelegd.

Mr. A. VAN WEEL, Notaris te *Oud-Beijerland*, is van voornemen, op *Woensdag den 26sten Maart 1862*, des voormiddags ten elf ure, in het Logement den *Ouden Hoorn*, te *Oud-Beijerland*, bij Veiling en Afslag in het Openbaar te **Verkoopen**:

1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **HUIS** met **ERF**, staande en gelegen aan den Havendam, te *Oud-Beijerland*; het Huis genummerd met Nummer 393, ingerigt tot **Logement en Herberg**, Kadaster Sectie A, Nummer 210, groot **Eene Roede Vijf-en-Negentig Ellen**.
Grondlasten f 21.
Te aanvaarden 1 November 1862.
2. **Drie Roeden, 50 Ellen BOSCHHAK-HOUT**, Kadaster Sectie A, Nummer 9, gelegen in den Noordoosthoek van den Zinkweg en Stauchjesdijk in den Polder *Oud-Beijerland*, onder de Gemeente *Westmaas*.
Terstond te aanvaarden. (3557)

Volgens een advertentie in de NRC van 19 maart 1862, is er op 26 maart een veiling waar het logement wordt geveild.

Na de verkoop van het pand vertrekt Martina Zappeij naar Molendijk 360 en later naar Rotterdam, waar zij op 5 september 1865 (akte 2666) overlijdt.

Inmiddels heeft de ambachtsheer het recht tot het innen van schaftgeld verkocht aan Johannes Anthony den Bandt van Hekelingen te Dordrecht. Hierdoor staan de panden nu op erfrecht.

De erfpacht van het pand is gekocht door de op 23 mei 1831 (akte 48) geboren graanhandelaar en koopman Huig de Koning. Hij gaat hier wonen met zijn echtgenote de op 8 augustus 1831 (akte 48) Wijburgje Maria van Bochove, met wie hij op 27 januari 1853 (akte 2) is getrouwd, en hun kinderen:

Adriaantje	geboren 29 januari 1863 (akte 26) overleden 24 april 1863 (akte 53).
Adriaantje Maria	geboren 2 november 1864 (akte 215) overleden 28 juli 1865 (akte 111).
Cent Bastiaan	geboren 24 september 1867 (akte 210).
Adriaantje Maria	geboren 16 oktober 1868 (akte 223) overleden 13 januari 1869 (akte 6).
Arie	geboren 14 juni 1875 (akte 109).

Het huisadres is Havendam wijk B 870.

Huig de Koning is van 1869-1912 lid van de gemeenteraad voor de Anti Revolutionaire Partij en wethouder van 1880-1909.

Op 4 september 1883 is er onduidelijkheid of de verkiezing van Huig de Koning tot wethouder wel rechtsgeldig is. Dit raadsbesluit wordt bij Koninklijk Besluit van 10 november 1883, no. 22 vernietigd. Een rechtsgeldige verkiezing komt er toch op 28 november 1883. ¹ In 1889 solliciteert Huig de Koning naar het burgemeesterschap van Oud-Beijerland. ²

Inmiddels is er in 1887 een hermeting door het Kadaster en krijgt het pand een nieuw Kadasternummer sectie D no. 64.

Als Wijburgje Maria van Bochove overlijdt op 25 november 1888 (akte 179), blijven Huig de Koning en zijn zoon Cent Bastiaan (1867) in het pand wonen.

Het huisadres is Havendam wijk B 488.

¹ "Burgemeesters van Oud-Beijerland 1852- 2005" pag. 48-50, P.J. in 't Veld.

² *idem* pag. 59-60 *idem*.

Na het overlijden van Johannes Anthony de Bandt van Hekelingen wordt het recht tot het innen van schaftgeld door zijn zoon Johannes Carel den Bandt verkocht aan de op 4 januari 1846 (akte 2) in Numansdorp geboren Geertrui van der Waal, zij is weduwe van Jacob van Rijsdijk Ewoutsz.

Huig de Koning overlijdt op 25 mei 1912 (akte 25). Waarschijnlijk is zijn zoon Cent Bastiaan (1867) al uit het pand vertrokken. De erfpacht wordt op 10/17 juli 1912 geveild.

De erfpacht wordt verkocht aan de op 25 oktober 1860 (akte 142) geboren Huig Schipper Jansz. en zijn echtgenote de op 8 maart 1862 (akte 17) in Spijkenisse geboren Jannetje Molenaar, met wie hij op 24 januari 1884 (akte 3) is getrouwd.

Advertentie in het Nieuwsblad 27 november 1915.

Op enig moment is dit echtpaar vertrokken Jannetje Molenaar overlijdt op 27 april 1935 (akte 23) en Huig Schipper Jansz. overlijdt op 10 september 1936 in Greup (Mijnsheerenland).

Dan komt als nieuwe eigenaar, vanaf de Oostdijk 497, de op 5 oktober 1866 (akte 142) geboren griendman/koopman Leendert Schipper Adriaansz. Met zijn op 28 september 1886 (akte 84) in Tholen geboren echtgenote Anna Adriana Verkammen, met wie hij op 4 mei 1916 (akte 7) op Tholen is getrouwd. Hier worden de kinderen van Leendert Schipper en Anna Verkammen geboren:

Jannetje	geboren 4 februari 1917 (akte 22).
Cornelia	geboren 9 februari 1918 (akte 16).
Adrana	geboren 18 mei 1920 (akte 84).

Op 5 december 1920 komt inwonen uit Rotterdam de zus van Anna Adriana Verkammen, de op 29 januari 1888 (akte 6) op Tholen geboren weduwe Rejske Verkammen.

Het huisadres Havendam 535 wordt omgenummerd naar no. 15.

Op 22 september 1920 (akte 11) overlijdt in Mijnsheerenland, Geertrui van der Waal. Het innen van schaftgeld wordt verkocht aan de op 4 oktober 1874 (akte 57) in Klaaswaal geboren landbouwer Maarten Leendert Mast.

Hij is heemraad van de polder Oud-Beijerland en op 29 september 1898 (akte 32) in `s-Gravendeel getrouwd, met de op 22 december 1877 (akte 179) in `s-Gravendeel geboren Willemijntje in `t Veld.

Als Leendert Schipper Adriaansz. op 30 januari 1925 (akte 6) overlijdt blijft zijn weduwe Anna Adriana Verkammen in het pand wonen. Op enig moment vertrekt zij en overlijdt op 20 maart 1936 in Dordrecht.

De erfpacht wordt in 1926 verkocht aan de op 25 maart 1870 (akte 57) geboren molenaar Hendrikus van Overhagen. Henricus is molenaar op de Grafelijkheidsdwangmolen aan de Molendijk. Tevens bezit hij een grutterij aan de Oostkade. Hij gebruikt een deel van het pand als kantoorruimte.

In 1927 wordt het eigendom overgezet op de v.o.f. H. van Overhagen, met als firmanten Henricus en Willem van Overhagen. Hendrikus van Overhagen overlijdt op 11 juli 1929. Zoon Willem zet het bedrijf alleen voort. En het bedrijf wordt omgezet in de Naamloze vennootschap H. van Overhagen. In 1946 verplaatst men het kantoor naar Rotterdam.³

De erfpacht wordt in 1929 verkocht.

Een ander gedeelte is verhuurd aan de gasfitter/opzichter van het gasbedrijf, de op 11 juli 1892 (akte 410) in Rotterdam geboren Johannes Cornelis Verhagen en zijn echtgenote de op 6 januari 1895 (akte 7) geboren Hendrika Margaretha Maarleveld, met wie hij op 6 februari 1919 (akte 1) is getrouwd.

In dit pand is op 21 november 1919 (akte 126) geboren een zoon Willem Cornelis Abraham Verhagen, die Wim wordt genoemd. Wim Verhagen was journalist en radioverslaggever bij AVRO radiojournaal. Hij heeft met zijn compagnon, de zanger Herman Emmink een theaterbureau onder de naam “de Toverfluit”.

Hij schreef het boekje over Oud-Beijerland onder de titel “Mijn God wat een dorp”. Verder schreef hij enkele boeken over de tekenaar Anton Pieck. Wim Verhagen werd in 1945 korte tijd lid van de noodgemeenteraad voor de PvdA De overige kinderen in het gezin van Johannes Cornelis Verhagen en Hendrika Margaretha Maarleveld:

Elizabeth Maaïke	geboren 12 april 1926 (akte 56).
Meta Elizabeth	geboren 3 juli 1930 (akte 79).
Abraham	geboren 9 mei 1937 (akte 50).

Na het overlijden van de rechthebbende op het heffen van schaftgeld, Maarten Leendert Mast op 21 februari 1949 (akte 7) in Klaaswaal komt het recht in eigendom van zijn weduwe Willemijntje Martha in `t Veld. In 1929 wordt de erfpacht verkocht aan de weduwe van Klaas Rochuszn. Schelling, de op 20 maart 1871 (akte 50) geboren Adriana van Dijk en de op 27 november 1901 (akte 180) geboren zoon Jan en de op 2 september 1912 (akte 109) geboren dochter Adriana Neeltje Schelling.

Als Adriana van Dijk op 15 december 1951 (akte 84) overlijdt komt de erfpacht in eigendom van haar zoon Jan Schelling. Hij is op 26 maart 1930 getrouwd met de op 7 maart 1908 in Wassenaar geboren Maria Adriana Blonk. Jan Schelling is employé bij BPM.

Het echtpaar wordt door de oliemaatschappij BPM uitgezonden naar Indonesië in de periode 31 juli 1946- 6 oktober 1969. Zij wonen met tussenpozen wanneer zij in Nederland zijn in het pand. Hun zoon Jan wordt op 23 oktober 1947 in Pladjoe Indonesië geboren. Op 6 oktober 1969 laten zij zich officieel uitschrijven uit Oud-Beijerland en vertrekken naar Oostvoorne.

De zus van Jan Schelling, de boekhoudster Adriana Neeltje blijft na het overlijden van haar moeder nog even in het pand wonen tot haar vertrek op 17 juli 1952 naar Rotterdam. Inmiddels is Willemijntje Martha in 't Veld op 15 maart 1954 in Klaaswaal overleden en komt het recht tot innen van schaftgeld in eigendom van haar zonen Gerrit en Korstiaan. Als huurders komen in 1969 vanuit 's-Hertogenbosch, Paul Friederich Gerhard Ludin en zijn echtgenote Anna Maria van Dam.

In 1970 koopt Anna Maria van Dam het pand van Jan Schelling. Sindsdien is het pand in gebruik als woonhuis.

Pieter Jan in 't Veld,
2025.

Havendam 15 – ca. 2015